

efter, naar de faa fast Ansættelse, skulle kunne regne deres Timelærervirksomhed med i Ancienniteten, medens alle de Lærere, der komme fra Eksamen og gaa ind i Friskolearbejdet, i Højskolearbejdet, i Landbohøjskolearbejdet, i det private Realskolearbejde (*Anton Jensen: Hjælperlærere*.) eller blive Hjælperlærere ingen Anciennitet faa for de 4 Aar, som Loven kræver af dem. Følgen vilde altsaa blive, at der vilde blive betydelig Rift om at faa Timelærervirksomhed. Lærerne ville sige til sig selv: Nej, vi gaa ikke til den private Realskole eller Højskoler, uden at vi ere piskede dertil. Det vilde være en af Følgerne af, at man straks er parat til at sige, at Timelærervirksomhed skal give Anciennitet, hvad man, som sagt, ikke har krævet ved Loven af 1899 eller ved den færøske Lov. Dernæst er der den Følge deraf, at man derigennem ligesom fæstner Timelærerinstitutionen i det hele taget. Jeg er ikke nogen ubetinget Ven eller Beundrer af, at man har mange Timelærere ved en Skole, og vi vare i den Henseende komne noget vidt tidligere. Nu har Ministeriet fastslaaet, at der ikke noget Sted maa være mere end $\frac{1}{7}$ af Undervisningen i Kommunen, som besørages ved Timelærere, og det er saamænd rigeligt. Jeg tror, man maatte kunne indskrænke det noget videre. Vi vare for at nævne et Eksempel, komne saa vidt, at vi i Aalborg i 1895 havde 35 faste Lærere og 33 Timelærere, i Odense havde man i samme Aar 67 faste Lærere og 33 Timelærere, og det er dog lidt for meget af Timelærerinstitutionen. Jeg synes, den var ved at brede sig lidt for stærkt. Vil man nu sige, at Timelærerne skulle have Anciennitet, Staten skal betale, saa siger man derved til Kommunerne, at det gør ikke noget, at man opretter Timelærerembeder, da Timelærerne ikke lide nogen Skade derved, idet Staten jo skal betale deres Lønningstillæg, naar de faa fast Ansættelse og dermed Anciennitet. Jeg tror ikke, man vil gavne Folkeskolen ved at begunstige Opretholdelsen af en saadan Tilstand, eller ved at befæste denne. Hvis man vil give Timelærerne Anciennitet, saa maa man kræve det samme af Timelærerne som af de faste Lærere, saa maa man med andre Ord sige, at ingen kan ansættes som Timelærer, naar han ikke har 4 Aar — eller som det staar her i Loven — 2 Aars Undervisning bag sig og er fyldt 25 Aar, og saa maa man ogsaa forlange, at han skal have de fulde 36 Timers ugentlig Undervisning, medens Ministeriet har været saa velvillig hidtil kun at forlange, at han skulde have

24 Timers ugentlig Undervisning for at faa fuld Anciennitet, naar han bliver ansat ved samme Kommunes Skolevæsen. Hvis man vil stille samme Krav til Timelærerne som til de fastansatte, vil det gaa ud over mange Timelærere, der efter det foreliggende Lovforslag vilde faa Anciennitet. Jeg tror, man maa tænke lidt nøjere paa denne Sag, inden man gaar hen og giver Bestemmelse om, at Timelærerne skulle have Anciennitet for al deres Timelærervirksomhed, uanset om det er ved samme Skolevæsen, de siden faa fast Ansættelse eller ej. Vil maa gaa den Vej, saa erkender jeg, at saa kommer man meget let ind paa, hvad det ærede Medlem for Viborg Amt 3die Valgkreds (Jensen-Knudstrup) var inde paa, at lade alle Privatlærere faa Anciennitet, ligegyldigt om de have været ansatte ved private Realskoler, Friskoler, kort sagt, alle andre Skoler, naar de gaa over i et Statsskoleembede. Men det er noget, man ikke gør paa noget andet Omraade. Naar en Valgmenighedspræst f. Eks. søger ind som Præst i et Statseembede, eller naar en Overretssagfører bliver Herredsfoged eller en Læge Distriktslæge faa vedkommende ikke Anciennitet for deres tidligere Virksomhed som Præst eller Sagfører eller Læge. Dernæst har man talt om, at Lærer-raadet skulde være obligatorisk, at der skulde staa „skal“ i Stedet for „kan“ paa dette Punkt. Det synes jeg nu ikke om, thi Bestyrelsen af vort Skolevæsen ligger ikke i Lærernes Hænder og skal heller ikke ligge der, men den ligger i de stedlige Skolemyndigheders Hænder. I Loven om Kommunalvæsenet staar der i §§ 15 og 16, hvor Bestyrelsen af Skolernes Anliggender ligger, og naar man fastholder det Selvstyre, som Loven har givet Skolekommissionerne og Kommunerne, skal man ikke for stærkt slaa fast, at de *skulle* søge Raad hos Lærerne, men man kan henstille til dem, om de ikke ville, og jeg tror, at naar man faar Lov til gennem Lovgivningen at fastsætte et saadant Lærerraad omkring i Landets Købstæder og købstadlignende Distrikter — for jeg er enig i, at Bestemmelsen ogsaa maa gælde for disse, naar de have en lignende Ordning som Købstæderne — vil det efterhaanden vinde Udbredelse overalt, og jeg tror, at selv saadanne Kommuner, hvor man for Øjeblikket er mindre villig over for Lærer-raadet, ville faa Øjnene op for dets Nytte og efterhaanden faa det indført. Jeg holder ikke af, at man, naar Sager af Lovgivningsmagten hidtil ere lagte i Skolebestyrelsernes Hænder, alt for stærkt siger: